

Hjem igjen, derefter samles Manden og Konen til Forhør o. s. v. Dersom dette er en ønskelig Tilstand at fremkalde, saa er det en anden Sag, men det tror jeg rigtig nok ikke. I det Seletaget tror jeg, at den Bevægelse, som er kommen frem i Anledning af det foreliggende Lovforslag, er noget misforstaaet eller rettere sagt hidrører fra, at Folk ikke ere inde i selve Forslagets Betydning og de Konsekventer, som det vil medføre. Det høie Landsting har jo faaet Masser af Adresser, men jeg tror, jeg tør sige uden at krænte Nogen, at vistnok de Færreste af de ærede Understriverinder have noget rigtigt Begreb om, hvad det foreliggende Lovforslag gaar ud paa. Jeg vil blot henvise til et Vidnesbyrd om, hvor forfærdige Opfattelserne kunne være, og det har man vel Lov til, naar der foreligger et aabent Brev, stilet til Landstinget. Der stod forleden Dag i et af vore første Blade et aabent Brev til Landstinget, hvori en æret Husmoder med stor Omhyggelighed frembragte alle de Tilfælde, der i den senere Tid have været her i Landet, hvor Mænd have mishandlet deres Husfruer paa en afskyelig Maade og ere straffede efter hendes Mening temmelig ringe derfor, og dette aabne Brev gik egentlig ud paa, at man skulde ved denne Lov forhindre, at saadanne Forhold udvikle sig i Fremtiden. Dette er det bedste Bevis for, at Bedkommende ikke havde det fjerneste Begreb om, hvad det er, Loven gaar ud paa. Min ærede Kollega, som desværre ikke er tilstede idag, den 1ste Landstingsmand for 10de Kredts (Sesjen), sagde meget smukt ved 1ste Behandling, at han høiede sig for et Votum af Kvindene. Ja, dersom denne Lov var bleven forelagt for en Forsamling af Husfruer af Arbejderklassen og var bleven forklaret for dem, saa tror jeg, at deres Forstand vilde have givet et ganske andet Votum. De vilde da meget vel have indset, hvad Betydning denne Lov vilde have for dem, og de vilde da have sagt: Nei, de høie Herrer, ville De gjøre Noget, saa maa De gaa en ganske anden Vej og forsøge at standse Brændevinsdriften saa vidt muligt. Det er den rigtige Vej at gaa, men det, vi gjøre her, hjælper hverken fra eller til, det er min Opfattelse. Loven skal jo imidlertid ikke alene gjælde for den fattige, for Arbejderklassen, den skal jo gjælde i alle mulige Samsundslag; men i saa Henseende er det netop, jeg har den Hovedindvending mod Loven, at man gjør den saa almindelig, som den nu er, hvorfor jeg har ønsket at indskrænke den ved det Vindringsforslag, jeg har tilladt mig at stille. Det er min bestemte Mening, at i de høiere Samsundslag vil Loven kun gjøre Skade, fordi den er ufuldstændig, fordi den trænger til en hel Del retslige Supplementer. Derved sigter jeg til, at Loven gjør et Skaar i Formueskælløstet, og man kan ikke i en saadan Materie tage et enkelt Punkt ud og gjøre det til Lov, uden at det vil vise sig, at

Retshforholdene paa mange andre Punkter ville blive meget uheldige. Den ærede Landstingsmand for Njøbenhavn, som jeg før nævnte, sagde rigtig nok ved 2den Behandling, at Lovforslaget ikke gjør noget Indgreb i Formueskælløstet. Han sagde, at det Gods, som Husfruen raader over, bliver fremdeles i Formueskælløstet. Men det er et Synspunkt, som jeg paa ingen Maade kan acceptere, og Grunden dertil er den, at man ikke kan sige, at Godsset bliver fremdeles i Formueskælløstet, fordi Fællesboets Gjæld ikke hviler paa dette Gods. Hvorledes kan man sige, at Godsset er i Formueskælløstet, naar det ikke er pligtigt at bære Fællesboets Gjæld? Det forstaaer jeg ikke. Og det vil jo være meget let at paa-vise Konsekventer deraf, som ere høist uheldige, Konsekventer, som jeg ikke tror, det ærede Medlem har set dengang. Jeg vil blot nævne som Exempel, at i det Tilfælde, hvor en Husfru har sit Sæterhjørn, Manden dør først, saa tillader Loven, hvis den kommer ud, at Husfruen holder alt det Selverhvervede udenfor Fællesboet. Saa længe hun er ilive, kan Ingen røre det, hverken Manden eller Kreditorerne. Hun kan altsaa holde det halve Bo, ja maaste meget mere udenfor Fællesboet, naar Manden dør. Men hvorledes vil saa Forholdet stille sig med Hensyn til Arv efter Manden? Skal Husfruen saa, uanset hun holder alt Sit udenfor, alligevel tage Arv efter Manden, og hvorledes skal det gaa med Børnene? Sagen er, at det konfunderer hele Skiftelovgivningen eller Arvelovgivningen, som udelukkende hviler paa Principet: Formueskælløstet. Jeg skal ikke gaa videre ind derpaa, men der kunde udledes og fortælles mange mærkelige Konsekventer deraf. Det er navnlig min Hovedindvending, at Skiftelovgivningen hviler paa Principet om Fællesboet, og gjør man et Skaar deri ved denne Lov, komme der jo aabenbart til at mangle mange Bestemmelser, som ere nødvendige for at supplere Loven, at den ikke skal virke forstyrrende paa selve Forholdet. Det vilde dog være aldeles urimeligt at sige, at en Kone kan holde sit Selverhverv udenfor Fællesboet, men alligevel tage Arv efter Manden ligemed Børnene; det er meningsløst. At en saadan Kone, hvor en Mand dør først, skal kunne sidde i uskiftet Bo, vilde ogsaa omtrent blive umuligt. Reglen om uskiftet Bo er nu den, at Husfruen betragtes som Eier af hele Boet, som den, der skal sørge for det til fælles Bedste for sig og Børnene, Uarvinger, eller hvem det nu er. Men hvor hun har sit eget Bo paa den ene Side og Børnenes og Mandens Fællesbo paa den anden, vil der næsten aldrig kunne blive Tale om, at en saadan Husfru kan faae Lov til at sidde i uskiftet Bo. Man vil altid kunne frygte for, at hun estamoterer Alt over i sit Sæter. Jeg nævner kun dette for at vise, hvorledes man i Grunden mangler Bestemmelser med Hensyn til slige Forhold. Jeg vil nu ikke